
MILJØGODKENDELSE
af konsumægproduktion
fra
fritgående høns
på
Herredsvejen 178
9500 Hobro
efter § 16a
i Husdyrbrugloven

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse.....	1
Datablad	3
1 Samlede vilkår for konsumægsproduktionen på Herredsvejen 178, 9500 Hobro.....	4
2 Afgørelse, resumé og samlet vurdering	7
2.1 Afgørelse	7
2.2 Ikke teknisk resumé.....	7
2.3 Offentlighed	8
2.4 Meddelelsespligt – anlæg, arealer, ejerforhold.....	10
2.5 Gyldighed.....	10
2.6 Retsbeskyttelse	10
2.7 Revurdering af miljøgodkendelsen.....	10
3 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold, stalde og produktioner	12
3.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv.	12
3.2 Placering i landskabet.....	13
3.3 Stalde og produktioner	13
3.4 Ventilation.....	20
3.5 Fodring.....	20
3.6 Energi- og vandforbrug	21
3.7 Spildevand herunder regnvand	23
3.8 Affald.....	23
3.9 Driftsforstyrrelser eller uheld	25
3.10 Gødningstyper og mængde.....	27
4 Forurening og gener fra husdyrbruget	28
4.1 Ammoniak og natur	28

4.2	Lugt	28
4.3	Fluer og skadedyr.....	30
4.4	Transport	30
4.5	Støj fra anlægget og maskiner	32
4.6	Støv fra anlæg og maskiner	33
4.7	Lys	34
4.8	Miljøledelse	34
4.9	Miljøkonsekvensrapport.....	35
5	Bedste tilgængelige teknik (BAT).....	36
6	Alternative løsninger og 0-alternativet	38
6.1	Alternative løsninger.....	38
7	Husdyrbrugets ophør	39
8	Samlet konklusion	40
9	Godkendelsens gyldighed, klagevejledning og underretning.....	41
9.1	Godkendelsens gyldighed	41
9.2	Klagevejledning og søgsmål	41
9.3	Underretning om godkendelsen	43

DATABLAD

TITEL: MILJØGODKENDELSE AF KONSUMÆGPRODUKTION FRA FRITGÅENDE HØNS PÅ HERREDSVEJEN 178, 9500 HOBRO EFTER § 16A I HUSDYRBRUGLOVEN

DATO FOR GODKENDELSE: 27. JULI 2019

BEDRIFTENS NAVN: HÆRUP HØJGAARD

CVR-NUMMER: 34845441

EJENDOMSNUMMER: 7910213180

MATRIKLER PÅ EJENDOMMEN HERREDSVEJEN 178, 9500 HOBRO

Ejerlav	Matrikel nummer
Hærup By, Klejtrup	7a
Hærup By, Klejtrup	7m

ADRESSE: HERREDSVEJEN 178, 9500 HOBRO

BEDRIFTS EJER OG ANSØGER: ANDERS THORDAHL NØHR, HERREDSVEJEN 178, 9500 HOBRO

E-MAIL: HOEJGAARD@NOEHR.INFO, TLF: 21286589

KONSULENT: NIELS PROVSTGÅRD, SØHØJLANDETS REGNSKABSKONTOR, 8600 SILKEBORG, E-MAIL: NEP@SHRLK.DK, TLF: 21427446

TILSYNSMYNDIGHED: VIBORG KOMMUNE

Godkendelsen er udarbejdet af:

Jette Godskenen
Agronom

Viborg Kommune
Byggeri og Miljø
Prinsens alle 5
8800 Viborg

1 SAMLEDE VILKÅR FOR KONSUMÆGSPRODUKTIONEN PÅ HERREDSVEJEN 178, 9500 HOBRO

- 1) Ejendommen skal indrettes og drives i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet med de ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsens vilkår.
- 2) Godkendelsen omfatter husdyrproduktionen, der er tilknyttet ejendommen Herredsvejen 178, 9500 Hobro, CVR 3484 5441.
- 3) Den der er ansvarlig for driften skal underrette kommunen, når landbruget foretager følgende:
 - Ejerskifte af virksomhed.
 - Hel eller delvis udskiftning af driftsherre.
 - Indstilling af driften for en længere periode, men dog mindre end 3 år.
- 4) Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.
- 5) Produktionsarealet på 5.575 m² tillades drevet med dyretypen æglæggende høner
- 6) Stald 1 & stald 2 skal indrettes med gødningsbånd.
- 7) Gødningsbåndene skal tømmes mindst 3 ugentligt med et interval på ca. 2 dage.
- 8) Gødningsbånd og transportsystem skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.

Egenkontrol

- 9) Der skal føres en logbog, hvori følgende registreres:
 - tidspunktet for tømning af gødningsbånd (start- og sluttidspunkt)
 - enhver form for driftsstop med angivelse af årsag og varighed
- 10) Tilsynsmyndigheden skal underrettes, såfremt gødningsbånd er ude af drift i en periode på mere end 2 uger.
- 11) Logbogen skal opbevares i mindst fem år på husdyrbruget og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 12) Der skal være mekanisk ventilation i stalden. Ventilatorerne skal løbende, og minimum i forbindelse med holdskifte, ca. 1 gang om året, vedligeholdes og renholdes efter leverandørens anvisninger således, at støv og lugtgener begrænses mest muligt og således, at systemerne altid fungerer energimæssigt optimalt. Rengøring og vedligeholdelse skal noteres i en driftsjournal.
- 13) Ejendommen skal minimum en gang om året føre journal over forbrug af el- og vandressourcer. Kopi af journalen skal gemmes i 5 år.
- 14) Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald mv.
- 15) Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for at affald bortskaffes forsvarligt.
- 16) Olie- og kemikalier (gældende både råvarer og affald) skal opbevares i egnede beholdere med tætslutende låg. Beholderne skal være beregnet til formålet og skal være tydelig mærket med angivelse af ind-

hold. Oplag må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grund vand, luft eller kloak. Oplagspladsen skal være afskærmet mod nedbør og indrettes med opkant eller lignende så en mængde, mindst svarende til indholdet af den største beholder, tilbageholdes ved spild eller lækage.

- 17) Påfyldning af diesel mv. skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, således at spild kan opsamles og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand
- 18) Der skal foreligge en beredskabsplan. Beredskabsplanen skal beskrive, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:
- Kortbilag over bedriften.
 - Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmes og hvordan.
 - Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen.
 - En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.
 - Beredskabsplanen skal opdateres, når der sker ændringer på bedriften.
 - Beredskabsplanen skal have en fast tilgængelig plads på ejendommen.
- 19) Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan for reduktion af generne, som godkendes af kommunen, og derefter gennemføre denne. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.
- 20) Der skal løbende foretages en effektiv bekæmpelse og forebyggende foranstaltninger mod skadedyrsangreb og fluegener m.v. En evt. fluebekæmpelse skal ske i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra AU Institut for Agroøkologi.
- 21) Transport til og fra ejendommen skal altid tilrettelægges således, at der tages størst muligt hensyn til omgivelserne med hensyn til minimering af lugt-, støj- og støvgener mv.
- 22) Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt - målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A).

	Kl.	Referencetidsrum	dB(A)
Mandag - fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45

Alle dage	22-07	½ time	40
Maksimalværdi	22-07	-	55

- 23) Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj er velbegrundede, kan tilsynsmyndigheden bestemme, at virksomheden skal dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt, dog højst 1 gang årligt. Dokumentation skal sendes til tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling og beregning efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, p.t. nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder.
- 24) Husdyrbruget må ikke uden for ejendommens areal give anledning til støvgener, som Viborg Kommune vurderer til at være væsentlige.
- 25) Opbevaring og håndtering af virksomhedens foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt husdyrbrugets drift i øvrigt må ikke give anledning til støvgener, der efter Viborg Kommunes vurdering medfører gener for omgivelserne.
- 26) Ved ophør af dyreholdet skal stalde, anlæg for opbevaring af foder, olietanke mv. tømmes og rengøres.

2 AFGØRELSE, RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

2.1 AFGØRELSE

Anders Thordahl Nøhr har ansøgt Viborg Kommune om miljøgodkendelse af en konsumægsproduktion med fritgående høns på adressen Herredsvejen 178, 9500 Hobro. Ansøgningen (skema nr. 211386) er indsendt til Viborg Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningsystem den 24. maj 2019. Godkendelsen omfatter husdyrproduktionen på ejendommen Herredsvejen 178, 9500 Hobro, der er et IE-brug, CVR nr. 34845441.

Ejendommen fik i 2010 meddelt en § 11 miljøgodkendelse. Efterfølgende blev der i 2014 meddelt en § 12 miljøgodkendelse, som omfattede etablering af en ny etagestald. Denne godkendelse blev ikke udnyttet, og er dermed bortfaldet. I 2017 blev der, efter anmeldelse, givet tilladelse til at opføre en kornsilo.

Projektet omfatter etablering af en ny stald med etageanlæg svarende til den eksisterende stald samt to nye ens fodersiloer, der er identisk med den eksisterende fodersilo. I forbindelse med den nye stald etableres der et udeareal til hønerne.

Viborg Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte etablering af konsumægsbesætningen på Herredsvejen 178, 9500 Hobro, i henhold til de gældende regler. Miljøgodkendelsen meddeles i henhold til § 16a stk. 2 i Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Husdyrbrugloven), hvori EU's VVM-direktiv og IE-direktiv er indarbejdet.

Der skal gøres opmærksom på, at miljøgodkendelsen ikke fritager fra krav om eventuel tilladelse, godkendelse, dispensation eller lignende efter f.eks. byggelovgivningen og for andre bestemmelser som f.eks. Museumslovens bestemmelser vedrørende fund af fortidsminder i forbindelse med jordarbejde.

Miljøgodkendelsen indeholder en miljøteknisk redegørelse, kommunens bemærkninger og vurdering af etableringen vedrørende dens miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet og naboer. Formålet med at fastsætte konkrete vilkår for husdyrbrugets drift og indretning er, at sikre

- at husdyrbruget drives og indrettes i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og miljøredegørelsen
- at kravet om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager overholdes
- at yderligere miljøkrav fastsat på grundlag af kommunalbestyrelsens vurdering af ansøgningsmaterialet overholdes
- at nedsætte risikoen for at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen

Miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af, at de til enhver tid generelle miljøregler overholdes herunder reglerne i den til enhver tid gældende Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. samt de nedenstående supplerende vilkår.

2.2 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Produktion og arealer

Anders Thordahl Nøhr, Herredsvejen 178, 9500 Hobro ønsker at udvide konsumægproduktionen på

ejendommen Hærup Højgaard, Herredsvejen 178, 9500 Hobro. Der produceres frilandsæg fra 18.400 høner i det eksisterende etageanlæg med et produktionsareal på 2.450 m². Den nye stald indrettes ligeledes med etagesystem og et produktionsareal på 3.125 m². De to stalde omfatter tilsammen 44.100 hønepladser med et samlet produktionsareal på 5.575 m².

Husdyrgødningen opbevares på et lukket gødningslager på 620 m². En del af husdyrgødningen spredes på egne arealer. Den øvrige del af husdyrgødningen afsættes til biogasanlæg.

Placering

Nærmeste nabo uden landbrugspligt ligger omkring 165 meter sydvest for staldanlægget, målt fra nærmeste staldhjørne. Der er ca. 3,5 km til samlet bebyggelse (Hvornum) og ca. 1,7 km til byzone (Klejtrup).

De generelle afstandskrav fra anlægget er overholdt. Den nye stald bliver opført i tilknytning til eksisterende bygninger.

Lugt

Ifølge lugtberegninger i Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem overholder projektet lugtkravene til enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone mv.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur

Ejendommen ligger forholdsvist robust. Nærmeste ammoniakfølsomme naturtyper er et overdrev beliggende ca. 850 meter sydvest for anlægget. Beregninger viser, at alle afskæringskriterier for ammoniakbelastning er overholdt.

Transporter til og fra ejendommen

Etablering af produktionen vil øge antallet af transportere fra ca. 455/år til ca. 539/år.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af husdyrgødning, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

BAT

Der anvendes hyppig udmugning i produktionen svarende til 3 ugentlige udmugninger, hvilket der er stillet vilkår til.

Det vejledende samlede BAT-krav, beregnet af Husdyrgodkendelse.dk er 5.099 kg NH₃-N/år. Den faktiske emission fra begge stalde er beregnet til 5.019 kg NH₃-N/år. Hermed er BAT-kravet overholdt med 80 NH₃-N/år mere end kravet angiver.

Viborg Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer.

For at sikre, at etableringen og den fremtidige drift er forenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet er der fastsat en række vilkår. Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige påvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

2.3 OFFENTLIGHED

Ansøgningen blev offentliggjort i uge 22, 2019. Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen i denne offentlighedsfase.

Der blev foretaget 2 ugers nabohøring indtil 12. juni 2019. Der indkom flg. bemærkninger:

Merete B. Andersen og Jørgen Andersen, Herredsvejen 176, 9500 Hobro:

1. Der opleves øgede lugtgener
2. Der er stadig støjgener – det ønskes et udsugningsanlæg, hvor luften blæses højere op og med mindre støj.
3. Det ønskes, at beplantningsplanen fra nuværende miljøgodkendelse, hvor der plantes nåletræer mellem poplerne gennemføres.
4. Der er fundet afrevne hønsehoveder

Ansøgers svar på de indsendte bemærkninger:

Ad 1. Alle kriterier er overholdt, dog ligger Herredsvejen 176 indenfor konsekvenszonen som er beregnet til 429 m. Det skal hertil bemærkes at der er tale om landzone hvor landbrug og landbrugsproduktion er et udbredt erhverv. Se i øvrigt afsnit 4.2.

Ad 2. Ny stald forsynes med nyeste ventilation som er mest støjsvag og forbruger mindst mulig energi. Øvrige støjkilder har begrænset driftstid og mest i dagtimerne og befinder sig inde i bygningerne.

Staldanlægget placeres øst for eksisterende stald, og dermed i retning bort fra Herredsvejen 176. Se i øvrigt afsnit 4.5.

Ad 3. Der etableres beplantning ifølge regler for frilandshøns. Poppel bliver anvendt, da det er en god og hurtigvoksende afgrøde til bl.a. energiflis. Beplantningen er foretaget i felter, for at kunne rydde mindre arealer i en fast rotation. Det sikrer optimal udnyttelse af træernes produktion og sikrer grundvandet mod nedsivning af næringsstoffer fra hønerne, som færdes og gøder i hønsegården. Det er forsøgt med nåletræer, som ikke er løvfældende. Nåletræerne er ikke i stand til at trives mellem poppel. Plante felterne er indrettet, så der ikke bliver helt frit udsyn til eksisterende stald fra Herredsvejen 176.

Der henvises til figur 3 for indretning af hønsegårdene.

Ad 4. Indretningen og produktionsformen er styret af forbrugernes ønsker og forestillinger omkring bæredygtighed og dyrevelfærd. Frilandsproduktion giver hønerne adgang til hønsegården men udsætter dem samtidig for risiko for angreb fra naturlige rovdyr. Rovfugle og ræv er blandt de vilde dyr som søger føde i hønsegården. Begge arter henter byttet og fortærer det et sikkert sted. I forbindelse med etablering af hønsegården er der foretaget rovdryrsikring af yderhegn og der er ugentlig inspektion af alle ydre hegn.

Hønsegården omkring stald 1 ændres ikke. Den nye hønsegård omkring stald 2 etableres bort fra Herredsvejen 176 og vil ikke være synlig herfra.

Vi vurderer at en ugentlig inspektion langs yderhegn er tilstrækkelig til at sikre hønsegården mod rovdyr. Der opsættes skræmme midler mod rovfugle hvis det skulle vise sig at udgøre et større problem.

Ny stald forsynes med nyeste ventilation som er mest støjsvag og forbruger mindst mulig energi. Øvrige støjkilder har begrænset driftstid og mest i dagtimerne og befinder sig inde i bygningerne.

Staldanlægget placeres øst for eksisterende stald, og dermed i retning bort fra Herredsvejen 176.

Ansøgers yderligere bemærkninger:

Produktionen drives og indrettes med bæredygtighed og dyrevelfærd i fokus. Hele anlægget etableres, så der er mindst mulig påvirkning af omgivelserne. Dette indebærer, at der er energiproduktion i hønsegården, samtidig med at beplantningen tilgodeser hønernes brug af arealet. Husdyrgødningen afsættes til biogas til produktion af bæredygtig el og varme. Etageanlægget og udearealerne tilgodeser hønernes trivsel, ligesom staldforholdene også er et gode for de personer, der færdes i staldene i forbindelse med pasning af hønerne. Staldklimaet sikres samtidig med, at ammoniak emissionen er mindst mulig.

Et udkast til miljøgodkendelsen blev den 26. juni 2019 udsendt i 30 dages nabohøring.

2.4 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD

I henhold til Husdyrbrugloven må der ikke foretages ændringer, hverken bygnings- eller driftsmæssigt, før ændringen/udvidelsen er godkendt af Viborg Kommune.

2.5 GYLDIGHED

En godkendelse skal udnyttes inden for 6 år. Hvis en godkendelse, der er udnyttet, efterfølgende ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af tilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år.

Udnyttelse anses at foreligge, når mindst 25 pct. af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 pct. af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav. Herefter gælder fortsat, at der kan ske helt eller delvist bortfald af tilladelsen, hvis der ikke sker udnyttelse (jf. de 25 %) af produktionsretten i 3 på hinanden følgende år.

2.6 RETSBESKYTTELSE

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Kommunen kan dog i særlige tilfælde meddele forbud eller påbud før der er forløbet 8 år, jf. § 40, stk. 2 i Husdyrbrugloven.

2.7 REVURDERING AF MILJØGODKENDELSEN

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år.

GENERELLE VILKÅR.

På baggrund af ovenstående fastsættes følgende generelle vilkår:

- 1) *Ejendommen skal indrettes og drives i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet med de ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsens vilkår.*

- 2) Godkendelsen omfatter husdyrproduktionen, der er tilknyttet ejendommen Herredsvejen 178, 9500 Høbro, CVR 3484 5441.
- 3) Den der er ansvarlig for driften skal underrette kommunen, når landbruget foretager følgende:
- Ejerskifte af virksomhed.
 - Hel eller delvis udskiftning af driftsherre.
 - Indstilling af driften for en længere periode, men dog mindre end 3 år.
- 4) Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.

3 HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD, STALDE OG PRODUKTIONER

3.1 BYGGE- OG BESKYTTELSESLINIER, FREDNINGER MV.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejendommen Herredsvejen 178, 9500 Hobro er placeret i landzone. Der er ca. 165 m til nærmeste beboelse uden landbrugspligt (Herredsvejen 176) målt fra nærmeste staldhjørne. Der er ca. 1,7 km til byzone (Klejtrup), og ca. 3,5 km til samlet bebyggelse (Hvornum).

Udvidelsen foregår ved at etablere ny etagestald med tilhørende udeareal og fodersilo.

Afstandskravene i lovens §§ 6 og 8 er overholdt. Kravene er vist i tabel 1.

Tabel 1 Afstandskrav

	<i>Generelle afstandskrav</i>	<i>Aktuel afstand</i>
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	25	➤ 25 m
Almene vandforsyningsanlæg	50	➤ 1.000 m
Vandløb, dræn og søer	15	➤ 400 m
Offentlig vej og privat fællesvej	15	Ca. 190 m
Levnedsmiddelvirksomhed	25	➤ 25
Beboelse på samme ejendom	15	Ca. 70 m
Naboskel	30	➤ 30 m
Eksisterende eller iflg. kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller ssommerhusområde	50	➤ 1.000 m
Område i landzone, der i lokalplanen er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	50	➤ 1.000 m
Nabobeboelse	50	Ca. 165 m

Husdyrbruget er placeret i landzone og er ikke i konflikt med de landskabelige hensyn, som varetages via kommuneplanen mv. Husdyrbruget ligger ikke indenfor naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser, beskyttelseslinjer og områder med landskabelig værdi mv.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Husdyrbrugets projekterede anlæg ligger udenfor fredninger, strand- klit-, sø-, å- og fortidsmindebeskyttelseslinier. Alle afstandskrav til vandforsyning, vej mv. i henhold til §§ 6 & 8 i Lov om miljøgodken-

delse mv. af husdyrbrug, er overholdt. Kommunen vurderer på den baggrund, at udvidelsen er forlignelig med områdets generelle karakter og planmæssige forhold.

3.2 PLACERING I LANDSKABET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Den nye stald bliver ikke direkte synlig fra Herredsvejen. Desuden vil hønsegården blive etableret omkring stalden med ny og eksisterende beplantning. Dette vil sløre begge staldanlæg, da hønsegårdene kun adskilles af et trådhegn syd for staldene. Udvidelsen med stald 2 er kun synlig for nabo mod vest, indtil eksisterende beplantning vokser til. Den nye hønsegård omkring stald 2 andrager 9 ha og etableres som eksisterende hønsegård med rækker af træer og buske omkring hele stalden. Da staldene bliver identiske, vil det på afstand, ikke være muligt at afgøre hvilken af staldene der ses.

Ejendommen bliver fornyet ved, at nogle af de gamle bygninger og den gamle silo er fjernet. Området er præget af landbrug og landbrugsbyggeri. Der er ingen byggelinjer, som overskrides.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det vurderes, at ejendommen ligger udenfor de områder, der har særlig interesse, hvad landskabelige værdier angår. Der er tale om et åbent landskab, præget af mindre landbrugsejendomme med spredt landbrugsbebyggelse samt små landsbyer. Det nye hønsehus vil falde visuelt sammen med de øvrige driftsbygninger, og produktionsanlægget vil fremstå som en sluttet helhed. Den nye stalds placering ca. 50 meter fra den eksisterende stald er begrundet i driftsformen, hvor der skal være plads til, at hønerne kan gå ud. Byggeriet vurderes ikke at forringe de landskabelige og kulturhistoriske værdier, der ligger til grund for områdets status, og vil ikke fremtræde mere dominerende i landskabet end det tidligere.

3.3 STALDE OG PRODUKTIONER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der produceres æg til konsum, skrabeæg fra høner på friland. Formålet med denne produktion er at producere så mange æg som muligt til salg gennem autoriseret ægpakkeri. De tekniske installationer udover vand-, foder, varme- og ventilationssystem omfatter etagerne med gødningsbånd og diverse dele til styring af reder og æg indsamling. Staldanlægget er forsynet med siddepinde. Der tilføres den nødvendige mængde strøelse inden indsætning af dyrene. I forbindelse med stald findes forrum, servicorum og foderopbevaring, se figur 4 situationsplan.

Figur 1 viser et foto fra en etagestald. På staldens sider er der bygget en veranda som giver en blødere overgang mellem udeareal og stald. I forbindelse med meget dårligt vejr vil hønerne blive holdt i verandaen i dagtimerne, dette ses på figur 2. I figur 3 ses et udsnit af beplantningen i den nuværende hønsegård på 9 ha. Den nye hønsegård vil blive etableret omkring den nye stald, og vil ligeledes udgøre 9 ha, se figur 4 situationsplan.

Figur 1 Etagestald

Figur 2 Staldens veranda

Figur 3. Beplantningen i nuværende hønsegård

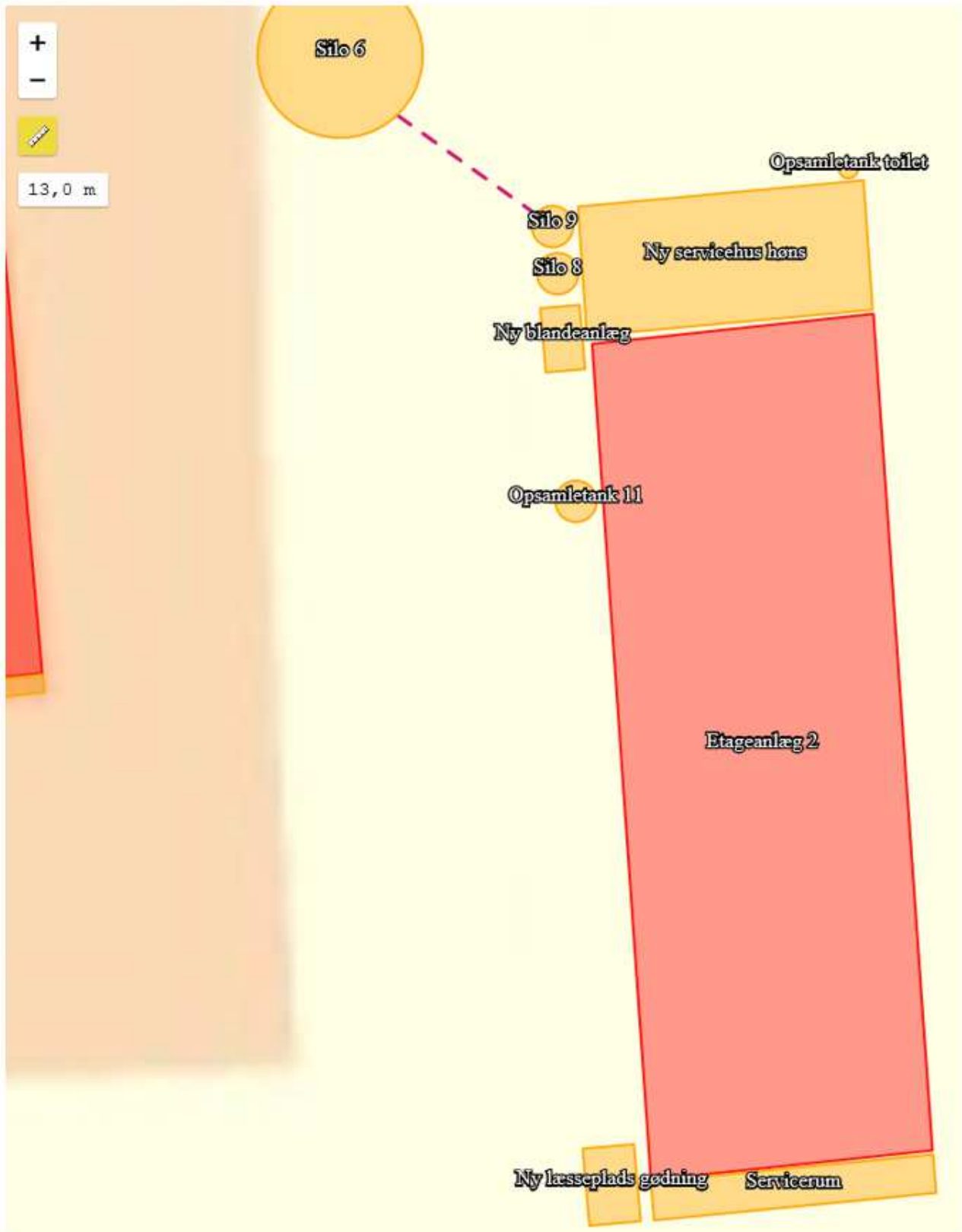
Ægproduktionen foregår efter princippet alt ind alt ud. Efter hvert hold tømmes og rengøres stalden grundigt med vand. Der kan også tørrengøres. Efter desinfektion af stald og servicenum følger en tomgangsperiode uden dyr i stalden. En rotation tager 60 – 68 uger.

Rengøringen starter med, at al strøelse fjernes fra stalden, siloer tømmes og servicenum tømmes for emballage mm. Herefter vaskes stald og inventar. Specielt rengøres ventilation grundigt både udvendigt og indvendigt. Der afsluttes med at stald, forrum og arealer ved udgange desinficeres. Arealet i hønsegården lige uden for stalden rengøres også. Øvrig rengøring af hønsegård klares af sollys og udtørring.

Figur 4a Situationsplan

Figur 4b Situationsplan

Det ansøgte etableres i tilknytning til eksisterende anlæg. Der er 13 m fra kornsilo nr. 6 til fodersilo nr. 9.

Den nye stald bliver på 21 x 65 m og kommer til at fremstå som den eksisterende stald med hvide vægge, eternittag og ventilation med 7 udtag. Servicerum etableres mod nord og vil blive på ca. 250 m² med ægpakkeri, kølerum og mandskabsrum.

Der bygges også et nyt blandesystem til foderblanding identisk med stald 1. Der deles kornsilo med stald 1 og, stalden forsynes med 2 udendørs siloer til foder. Beliggenheden fremgår af figur 3. Materialevalg vil blive som eksisterende bygninger.

Det samlede udtryk af ejendommen ændres ikke. Siloerne bliver af samme type og størrelse som eksisterende fodersilo. Hele anlægget sløres med beplantning, som er lovkrav til hønsegårdene.

Tabel 2 samlet oversigt over anlægget og dets installationer

Bygninger	Anvendelse	Gulvtype	Teknik	Størrelse	Produktionsareal, m ²
Nr 1 Stald	Høns	Fast med afløb	Indbygget veranda	25*58 = 1.450 m ²	2.450
Nr 2 stald	Høns	Fast med afløb	Veranda på ca 8,5*65 m	22*65 = 1.430 m ²	3.125
Nr3 lade og tidligere hønsehuse	Gødningslager	Fast	ingen	12,5*25 = 312 m ²	300
Nr 207 lade	Gødningslager	Fast	ingen	13,5*24,5 = 330.75 m ²	320
Eksisterende bygninger	Lager og servicebygning	Fast	Teknik til drift af ejendommen	lade á150 m ² + gl stald á 140 m ² = 190 m ²	0
Nr 5 Fodersilo	Koncentrat til høns		Fritstående med keglebund	3,5 m i diameter * 12 m = 31 M ³	0
Nr 6 Kornsilo	Korn til foder		Fritstående med støbt bund	13,0 i diameter * 13,7 m høj = 1.800 m ³	0
Nr 8 Fodersilo	Koncentrat til høns		Fritstående med keglebund	3,5 m i diameter * 12 m = 31 M ³	0
Nr 9 Fodersilo	Koncentrat til høns		Fritstående med keglebund	3,5 m i diameter * 12 m = 31 M ³	0
Servicerum høns	Ægpakkeri, kølerum, mandskabsrum og sluse.	Fast med afløb		2* 10 m * 25 m = 500 m ²	0
Maskinhus	Lager og maskiner	Fast uden afløb		11,1 * 12,7 m = 141 m ²	0
Stuehus	Beboelse		Sanitet, varme mm	150 m ²	0
Opsamlings tanke 10	Vaskevand	Stald og servicerum	Opsamling af vaskevand, daglig og staldvask	25 M ³	0
Opsamlings tanke 11	Vaskevand	Stald og servicerum	Opsamling af vaskevand, daglig og staldvask	25 M ³	0
	Samlet			4.893 m ² (Herredsvejen 178)+1.090 m ² (Herredsvejen 207)	6195

*Det bemærkes at gødningslageret ikke hører til produktionsarealet.

BAT - staldindretning

Stalden er indrettet med etageanlæg og fast gulv med dybstrøelse. Der anvendes spåner eller snittet halm. Der findes et BAT-blad for hyppig udmugning hos høner, der holdes i etageanlæg. Der er ved aktivt valg af etagesystem med gødningsbånd og hyppig udmugning sikret, at staldindretningen lever op til BAT.

Der findes også ét BAT teknologiblad om kemisk luftrensning hos høner. Teknologien er fravalgt, da den aldrig er afprøvet i ægproduktionen.

Der findes ét BAT teknologiblad om gødningstørring i stalde med gødningskumme - gulvdrift - skrabe-ægsproduktion. Teknologien er fravalgt, da der ingen gødningskumme er i stalden.

I tabel 3 ses en beregning fra Husdyrgodkendelse.dk af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdien) pr. år opnåelig ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Beregningerne er foretaget efter de retningslinjer og beregningsmetoder, der fremgår af Miljøstyrelsens standardvilkår for BAT fra 2011.

Beregningerne viser, at det samlede BAT-krav er på 5.099 kg NH₃-N/år. Den beregnede faktiske emission er på 5.019 kg NH₃-N/år. Hermed er det vejledende BAT-krav overholdt.

Tabel 3 BAT-beregning

Samlet BAT beregning ? i			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3363	1736	5099
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3283	1736	5019
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	80
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Hyppig udmugning af gødningsbånd til æglæggende høner er midlertidigt optaget på Miljøstyrelsens Teknologiliste med en reduktion af ammoniakemissionen på 30 - 36 %, afhængig af udmugningshyppigheden.

I Husdyrgodkendelse.dk er der indsat en reduktion af ammoniakemissionen på 36%, hvilket svarer til 3 ugentlige udmugninger, som der stilles vilkår til.

Det vejledende BAT-krav er overholdt

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for den animalske produktion:

- 5) Produktionsarealet på 5.575 m² tillades drevet med dyretypen æglæggende høner
- 6) Stald 1 & stald 2 skal indrettes med gødningsbånd.
- 7) Gødningsbåndene skal tømmes mindst gange 3 ugentligt med et interval på ca. 2 dage.
- 8) Gødningsbånd og transportsystem skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.

Egenkontrol

- 9) Der skal føres en logbog, hvori følgende registreres:
 - tidspunktet for tømming af gødningsbånd (start- og sluttidspunkt)
 - enhver form for driftsstop med angivelse af årsag og varighed
- 10) Tilsynsmyndigheden skal underrettes, såfremt gødningsbånd er ude af drift i en periode på mere end 2 uger.
- 11) Logbogen skal opbevares i mindst fem år på husdyrbruget og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

3.4 VENTILATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Staldene er med undertryksventilation og avancerede frekvensstyrede motorer. Der ventileres i forhold til fugt og temperatur. Der er stor fokus på energiforbrug. Ventilationsanlægget styres derfor stramt, så det kun er i drift efter dyrenes behov.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det vurderes, at ejendommen med det valgte system, samt løbende rengøring og vedligeholdelse lever op til kravet om BAT.

Viborg Kommune vurderer, med de stillede vilkår, at ventilationssystemet ikke i sig selv vil give anledning til gener for de omkringboende.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

12) Der skal være mekanisk ventilation i stalden. Ventilatorerne skal løbende, og minimum i forbindelse med holdskifte, ca. 1 gang om året, vedligeholdes og renholdes efter leverandørens anvisninger således, at støv og lugtgener begrænses mest muligt og således, at systemerne altid fungerer energimæssigt optimalt. Rengøring og vedligeholdelse skal noteres i en driftsjournal.

3.5 FODRING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der anvendes færdigfoder eller koncentrat tilsat korn. Det er en kompliceret proces at sammensætte en foderblanding til æglæggende høns som sikre korrekt forsyning under hensyntagen til alder og produktions niveau. Der anvendes tre - fire forskellige faser, alle med tilsat fytase. Foderforbrug fremgår af tabel 4.

Al foder leveres i siloer ved staldanlæg.

Tabel 4 Foderforbrug

Forbrug og energi	Nudrift	Ansøgt drift	Forskel
Foder	950 ton	1.900 ton	950 ton
Grovfoder	1.500 kg	3.000 kg	1.500 kg

BAT i forhold til foder:

I henhold til BREF dokumentet er det BAT at sikre effektiv fodring gennem sammensætning af næringsstofindholdet i foderet, og løbende kontrol, således at det stemmer overens med dyrenes behov.

Husdyrbruget angiver at have BAT jf. følgende punkter:

- Fodring sker efter normtal, der løbende justeres
- Der anvendes fasefodring. Foderfasernes indhold af næringsstoffer er tilpasset høernes ydelse og alderstrin.
- Der tilsættes fytase til foderet
- I frilandsproduktionen anvendes 3 – 4 faser i konsumægproduktionen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der anvendes tørfoder tilsat fytase og fasefodring. Dette sikre en højere fordøjelighed af fosfor og fasefodringen bevirker, at høerne tildeles den mængde næringsstoffer, de har behov for i en given periode. Derved minimeres andelen af kvælstof og fosfor i gødningen og efterfølgende en reduceret ammoniakfordampning.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ingen vilkår for foder.

3.6 ENERGI- OG VANDFORBRUG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der anvendes en del el til at drive ventilationen. Derudover drives gødningsbånd, foderanlæg og lys elektrisk. Blandeanlægget kører på faste tider hver dag og forbruger også el.

Energiforbruget følges nøje og den nye stald indrettes mest energirigtigt. Renoveringsplaner og vedligeholdelsesplaner omfatter krav om bedst mulig teknik. Det gælder for både etagesystem, ventilation og lys. Særlig er der fokus på ventilationen, som skal rengøres, så den fungerer optimalt især om sommeren. Opvarmning af staldene sker ved oliebrændere og anvendes kun kort tid om vinteren. Det transportable fyr vedligeholdes løbende.

Der benyttes lavenergilysstofrør i staldene. Der bliver benyttet lysprogrammer i produktionen, således lysforbruget minimeres og tilpasses hønsenes udvikling og velfærd.

Vand leveres fra Klejtrup Vandværk. Vandforbruget er opgjort i tabel 5. Bedriftens drikkevandsinstallationer efterses dagligt med henblik på at undgå spild.

Der er stor fokus på vandspild. Hvis strølsen bliver fugtig, giver det dårligt indeklima. Desuden stiger ammoniakkoncentrationen i stalden til skade for dyrenes fødder og slimhinder. Vandsystemet efterses dagligt for utætheder. Alle dyr skal have adgang til tilstrækkelig vandmængde. Vaskevand fra daglig vask af forrum tilføres samletanken. Fra staldenes kloak ledes vaskevand til samletanken, der har et volumen på 25 m³ til hver stald. Under vaskearbejde holdes opsyn med samletanke. Der anvendes iblødsætning og højtryksrensning af staldene. I nedenstående tabel 5 ses det forventede forbrug af vand og el.

Tabel 5 Forventet energi- og vandforbrug

Forbrug og energi	Nudrift	Ansøgt drift	Forskel
Vand, drikke	1.700 m ³	3.400 m ³	1.700 m ³
Vand, daglig vask	20 m ³	40 m ³	20 m ³
Vand, staldvask	80 m ³	160 m ³	80 m ³
Privat	170 m ³	170 m ³	0 m ³
Diesel	15.000 L/år	15.000 L/år	0 L/år
El, Kwh	113.500 kWh/år	230.000 kWh/år	116.500 kWh/år

BAT i forhold til energi- og vandforbrug

Energi

Der opsættes nyt ventilationsanlæg i den nye stald. I forbindelse med ombygning/renovering af staldanlæg vælger ligeledes ventilationssystem med bedste effekt. Anlægget er energieffektivt og kan styres automatisk og manuelt i forhold til: temperatur og CO².

I forhold til belysning vælges sparerpærer/LED belysning med lysdæmper, så belysning kan reguleres i forhold til hønernes behov.

Der søges hele tiden at optimere energiforbruget. Naturgas er en alternativ energikilde. Elforbruget registreres løbende og anvendes i forbindelse med planer om renovering og vedligehold af elektriske systemer i produktionen.

Vand

Vandforbrug og spild holdes under opsyn. Der anvendes drikkeventiler i staldene hvor vandtrykket kan justeres, så spild undgås.

Vandforbruget registreres, drikkevandssystem til dyrene efterses dagligt. Rengøring sker ved iblødsætning og højtryksrensning. Tørrengøring kan forekomme.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, er BAT således anvendelse af højtryksrensere, eftersyn og rengøring af ventilatorer i stalde, samt temperaturstyring, der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation.

For at leve op til kravene om BAT skal der løbende være opmærksomhed på energiforbrug og management på ejendommen. Generelt bør virksomheden registrere forbrug af el, vand og andre ressourcer og være opmærksom på muligheden for besparelse. Der stilles derfor vilkår om løbende registrering af resourceforbruget med henblik på, at der løbende er fokus på at reducere forbruget.

Viborg Kommune vurderer, at driften med det stillede vilkår lever op til kravet om BAT i henhold til vand- og energiforbrug beskrevet i EU-kommissionens reference dokument om BAT for intensivt hold af svin og fjerkræ fra juli 2017.

Viborg Kommune vurderer samlet, at energi- og vandforbruget er på et fornuftigt leje i forhold til bedriftens produktion. Det vurderes endvidere, at der i forbindelse med bedriftens indretning er taget hensyn til muligheden for begrænsning af energi- og vandforbruget.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

13) Ejendommen skal minimum en gang om året føre journal over forbrug af el- og vandressourcer. Kopi af journalen skal gemmes i 5 år.

3.7 SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Vaskevand:

Spildevand fra produktionen udgøres af vand fra rengøring af stalde, ægpakkeri og kølerum, i alt ca. 160 m³ om året. Spildevandet ledes til opsamlingsbeholder på 25 m³. Der er en opsamletank til hver stald. Der anvendes skønmæssig mindre end 25 m³ vand i hver stald til daglig vask i produktionsperioden. I forbindelse med vask af anlæg med vand, tømmes opsamletankene efter behov. Vaskevand bortskaffes til harmoniarealer.

Regnvand:

Staldene er forsynet med tagrender. Nedløb ledes bort fra staldene og regnvand nedsives diffust til overfladen. Arealerne omkring staldene er ikke systematisk drænet og jordtypen varierer mellem Jb 3-4 som er sandjordstyper.

Sanitet:

Der etableres et toilet med tilhørende opsamletank på 3 m³, der tilmeldes årlig tømmeordning

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at den samlede håndtering af spildevand herunder regnvand sker på forsvarlig vis. Udbringning og opbevaring af vaskevand (restvand) skal ske jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler.

3.8 AFFALD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Døde dyr

Døde dyr afhentes af DAKA på ejendommen. Der anvendes lukkede containere til kadaverne.

Nudrift: 1.100 kg/år

Ansøgt: 2.200 kg/år

Døde dyr fjernes dagligt fra staldanlæg. Opbevaringen sker i lukkede beholdere ved de to stalde. Efter behov tilkaldes autoriseret firma for tømning og bortskaffelse. Før afhentningen placeres beholderne på fast vej ved indkørsel til ejendom. Containerplads befinder sig ved ny maskinhus på befæstet areal.

Der er ingen uanmeldt afhentning af døde dyr.

På grund af hygiejniske forholdsregler indhentes containerne ikke straks efter afhentning af døde dyr. Nogle timer efter afhentning og kontakt med fremmed transportmateriel fordeles containerne atter ved de to stalde. Med jævne mellemrum rengøres beholderne.

Opbevaring af døde dyr er reguleret af Fødevarestyrelsens "Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr".

Fast affald:

Affaldscontainer á 200 l tømmes hver 14. dag. Alt brændbart affald bliver fragtet væk i denne container. Glas, elektronisk udstyr, lysstofrør/sparepærer, samt jern og metal afleveres på genbrugsstation.

Affaldsforebyggelse og -håndtering, sker i overensstemmelse med følgende affaldshierarki:

1) Affaldsforebyggelse.

Der er i forbindelse med indkøb fokus på affaldsmængden, f.eks. i forbindelse med arbejdstøj og rengøringsmidler.

2) Forberedelse med henblik på genbrug.

Der anvendes genbrugspaller og plastbakker til æggene.

3) Genanvendelse.

Der lægges vægt på, at redskaber og tøj kan rengøres og genanvendes i forbindelse med produktionen.

4) Anden nyttiggørelse.

Redskaber og andre indkøb til produktionen anvendes ikke andre steder.

5) Bortskaffelse.

Sker i overensstemmelse med det kommunale affaldsregulativ.

Olie- og kemikalieaffald:

Medicin og lægemiddelsrester opbevares i forrum til stald. Medicinrester afleveres på kommunal modtagestation som Klinisk Risikoaffald. Der er tale om vacciner til dyrene som del af den almindelige udvikling og beskyttelse af hønerne i produktionsperioden. Mængden svarer til den dosis, som skal bruges i produktionen.

Olie og smøremidler

Smøreolie og andre former for smøremidler som anvendes til drift og vedligehold af inventar, opbevares i maskinhus. Tom emballage afleveres til godkendt modtager. Olier mm. er lagervarer i begrænset omfang, maks. 10-50 kg.

Der er ingen spildolie eller brugte oliefiltre på ejendommen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Håndtering af døde dyr skal leve op til kravene i Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr, Bekendtgørelse nr. 1309 af 18. december 2012. Deraf følger, at animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal opbevares i lukket beholder. Opbevaring af døde dyr skal være placeret på et egnet sted, således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrejfende dyr. Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen. Derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler. Bortskaffelsen skal i øvrigt ske i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativ.

Affald skal opbevares og bortskaffes efter Kommunens regulativ for erhverv. Det indebærer følgende:

- Ejendommens dagrenovation og erhvervsaffald må ikke sammenblandes.
- Der må ikke foretages afbrænding af affald på ejendommen.
- Rester af lægemidler og kanyler fra dyrehold betragtes som "særligt affald" og skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af affald.

Kommunen vurderer med de stillede vilkår, at der ikke vil være problemer med hensyn til opbevaring af kemikalier, olie og brændstof på bedriften.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

14) Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald mv.

15) Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for at affald bortskaffes forsvarligt.

16) Olie- og kemikalier (gældende både råvarer og affald) skal opbevares i egnede beholdere med tætslutende låg. Beholderne skal være beregnet til formålet og skal være tydelig mærket med angivelse af indhold. Oplag må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grund vand, luft eller kloak. Oplagspladsen skal være afskærmet mod nedbør og indrettes med opkant eller lignende så en mængde, mindst svarende til indholdet af den største beholder, tilbageholdes ved spild eller lækage.

17) Påfyldning af diesel mv. skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, således at spild kan opsamles og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

3.9 DRIFTSFORSTYRELSER ELLER UHELD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Redegørelse for mulige uheld:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være:

- ventilationssvigt,
- forkerte foderblandinger,
- uheld ved transport
- læsning af husdyrgødning til container.

Minimering af risiko for uheld:

Der er etableret en alarm på ventilationsanlægget således, at der i forbindelse med driftsstop bliver iværksat nødventilation i anlæggene. Indlægssedler bliver kontrolleret ved leveringen af foder, og ved driftsstop på foderanlægget bliver alarmeren aktiveret. Det tilstræbes at opbevare, transportere og udsprede husdyrgødningen uden spild undervejs. Et eventuelt spild vil efterfølgende blive fjernet.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Forkert foder bliver udskiftet så snart, der er kendskab til fejlløse leverance. Ventilations- og foderanlægget vil blive tilset umiddelbart efter, at alarm for driftsstop er modtaget. Evt. spild af husdyrgødning bliver opsamlet og der gøres tiltag, så videre spredning stoppes. Ved større uheld alarmeres 112 og myndighederne kontaktes.

Der er udarbejdet en beredskabsplan for driftsuheld. Medarbejdere, ejer og andre med fast adgang til bedriften er vejledt i beredskabsplanen.

Beredskabsplanen har en fast plads i servicerummet.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Udover at være BAT, så er det Viborg Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan vil være til stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til små hændelser som oliespild og store som f.eks. brand, hærverk o.l.

Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkelig at anmelde dette til: **Alarmcentralen, tlf.: 112** og efterfølgende straks at underrette: **Viborg Kommune, Teknik og Miljø, tlf.: 87 87 87 87.**

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift:

18) *Der skal foreligge en beredskabsplan. Beredskabsplanen skal beskrive, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:*

- *Kortbilag over bedriften.*
- *Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.*
- *Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen.*
- *En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.*
- *Beredskabsplanen skal opdateres, når der sker ændringer på bedriften.*
- *Beredskabsplanen skal have en fast tilgængelig plads på ejendommen.*

3.10 GØDNINGSTYPER OG MÆNGDE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

På ejendommen findes to gødningshuse. Det ene er beliggende på Herredsvejen 178, se figur 3, Situationsplan. Det andet gødningshus ligger på ejendom nr. 2, Herredsvejen 207. Den gamle møddingsplads bruges ikke længere.

Ved udmugning af dybstrøelse afsættes gødningen direkte til biogasanlæg eller lægges i markstak efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Kravet til lagerkapacitet opfyldes ved afsætning af fast gødning og dybstrøelse.

Der produceres ca. 47 kg husdyrgødning årligt pr. høne. Fordelingen er 75% fastgødning og 25 % dybstrøelse. Hvis hønerne har adgang til udeareal afsættes skønsmæssigt 10% af den samlede gødningsmængde her.

Ansøgt 44.200 hønepladser, svarende til 41.548 årshøns. De producerer 1.950 t husdyrgødning årligt.

Tabel 6

Anlæg	Opførelses år	Kapacitet (m³)	Overfladeareal (m²)	NH₃-effekt
3. Gødningshus	1969	850	300	Ingen indregnet, (lukket hus)
207. Gødningshus		900	320	Ingen indregnet, (lukket hus)
I alt		1750	620	

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Den faste gødning skal opbevares, så der ikke er risiko for forurening af jord, grundvand eller overfladevand, og det er oplyst, at der sker oplagring i gødningshus med fast bund og afløb til beholder. Det bemærkes, at gødningen iflg. Husdyrgødningsbekendtgørelsen skal overdækkes.

Dybstrøelsen opbevares i overdækket markstak, eller køres direkte til biogasanlæg. Det er en forudsætning for benyttelse af markstakke, at den oplagrede dybstrøelse skal være komposteret og have et tørstofindhold på mindst 30 %. Fjerkrægødning der har ligget i stalden 1 - 2 mdr. anses for at være komposteret. Komposteret fjerkrægødning må højst oplagres samme sted i marken i 12 måneder, og markstakkene må ikke placeres samme sted igen før efter 5 år.

Viborg Kommune vurderer, håndteringen af husdyrgødningen er tilstrækkelig til at opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens krav.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår for drift og egenkontrol:

4 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

4.1 AMMONIAK OG NATUR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE OG VURDERING

Beregninger, der er fortaget ud fra beregningsmetoderne i henhold til godkendelsesbekendtgørelsen, viser at fordampningen af ammoniak i den ansøgte produktion udgør 5.019 kg NH₃/år. Det vejledende BAT-krav er beregnet til 5.099 kg NH₃/år. Hermed er BAT kravet opfyldt, se tabel 3.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Produktionsanlægget er beliggende i relativ stor afstand til naturarealer. Nærmeste ammoniakfølsomme naturareal er et overdrev beliggende ca. 850 meter sydvest for staldanlægget. Endvidere ligger der en mindre mosen ca. 850 meter nord for staldanlægget. Da overdrevet er et kategori 1 overdrev, er ammoniakkravene størst her, og dermed begrænsende for udvidelsesmulighederne på Herredsvejen 178.

Der er lavet ammoniakberegninger til alle relevante naturarealer, og beregninger viser at ammoniakdepositionerne er overholdt med relativ stor margen.

To mindre skovområder er registreret som værende potentielt ammoniakfølsomme. En nærmere gennemgang af luftfoto viser dog at de pågældende skove ikke lever op til alderskravet på 200 år, og derfor ikke er ammoniakfølsomme.

Viborg Kommune har ingen oplysninger om fund af bilag 4 arter i umiddelbar nærhed til staldanlægget. Det vurderes dog at området rummer potentielle levesteder og især i området ned mod Hærup sø. Det vurderes at produktionen på Herredsvejen 178, ikke vil påvirke disse potentielle levesteder, da ammoniakdepositionen er relativ lav i de pågældende områder.

Generelt vurderes det, at udvidelsen ikke påvirker de naturarealer der ligger omkring staldanlægget.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår for ammoniak og natur.

4.2 LUGT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Generelt vedr. lugt

Forhold som kan have betydning for lugtemissionen er arten, antallet og størrelsen af dyr, staldindretning, ventilationsanlæggets udformning, belægningsgrad, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

I husdyrgodkendelse.dk vurderes og beregnes lugt udelukkende ud fra staldanlæggene til dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg og lugtgener ved udbringning indgår ikke i lugtberetningen og håndteres derfor ved hjælp af de generelle regler.

For alle ejendommens staldafsnit er der ud fra angivelser på lokalmiljøkortet i Husdyrgodkendelse.dk beregnet afstand og retning fra anlægget til enkeltbeboelse, samlet bebyggelse og byzone.

Ejendommens beliggenhed i forhold til naboer

Lugtgenekriteriet er overholdt. Nærmeste nabo uden landbrugspligt (Herredsvejen 176) ligger omkring 230 meter sydvest for det beregnede lugtgenecentrum. Der er ca. 3,5 km til samlet bebyggelse (Hvornum) og ca. 1,7 km til byzone (Klejtrup).

Tabel 7. Lugtberegninger

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Herredsvejen 176	0	FMK	105,6	105,6	229,6	Ja
 Herredsvejen 197	0	FMK	105,6	105,6	262,4	Ja
 Klejtrupvej 88	0	FMK	187,7	187,7	3456	Ja
 Klejtrup By, Klejtrup	0	FMK	333,9	333,9	1732,3	Ja

Lugtberegninger i Husdyrgodkendelse.dk viser, at staldanlægget overholder afstandskravene til naboer, samlet bebyggelse og by vedr. lugt. Der forventes derfor ingen væsentlige gener som følge af udvidelsen i form af lugt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Lovens krav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt og Viborg Kommune vurderer, at godkendelsen ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboejendomme, samlet bebyggelse og byzone, da de ligger udenfor den beregnede geneafstand. Det vurderes derfor, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende for et landbrug af denne størrelse.

Såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lugtkilder og/eller behandling af staldlugtemissionen, således at lugten uden for ejendommen formindskes.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

19) Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan for reduktion af generne, som godkendes af kommunen, og derefter gennemføre denne. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.

4.3 FLUER OG SKADEDYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Af hensyn til sundheden er det vigtigt, at skadedyr bekæmpes. Der vil blive foretaget den nødvendige bekæmpelse af skadedyr herunder fluer på ejendommen. Dette sker bl.a. gennem kontrolsystem for HACCP godkendelse af fødevarer virksomheder med løbende observationer.

Fra etageanlæggene er der normalt ingen fluegener. Hønsene spiser fluelarverne inden de udklækkes. Fra gødningslageret kan der opstå fluegener. Dette minimeres ved, at gødningen overdækkes og gødningshuset lukkes tæt. Den største del af gødningen eksporteres direkte fra stalden til biogasanlæg.

Renholdelse omkring bygningerne spiller en afgørende rolle for mulighederne for effektiv bekæmpelse af skadedyr. Der tegnes en sikringsordning i forbindelse med opførelsen af hønsestalden. Evt. vegetation fjernes omkring bygningerne. Der holdes god orden i og omkring staldanlægget for at opnå et højt hygiejneniveau.

Skadedyr bekæmpes efter behov. Bekæmpelse af rotter foretages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi retningslinjer.

Desuden følges de forbyggende foranstaltninger, som er fastlagt i Bekendtgørelse om bekæmpelse af rotter mv. (Bek. nr. 611 af 23. juni 2001).

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter m.v.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt. Viborg Kommune vurderer, at ansøgers redegørelse i forbindelse med bl.a. bekæmpelse af rotter er tilfredsstillende og derfor vil skadedyr ikke blive et problem på naboejendommene.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

20) Der skal løbende foretages en effektiv bekæmpelse og forebyggende foranstaltninger mod skadedyrsangreb og fluegener m.v. En evt. fluebekæmpelse skal ske i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra AU Institut for Agroøkologi.

4.4 TRANSPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er kun en adgangsvej ind til ejendommen. Herredsvejen er en mindre trafikeret vej, som i sit udstyr er beregnet for en mindre trafikmængde. Transporter i forbindelse med produktionen, dvs foder, ind- og udsætninger vil forsat benytte Herredsvejen ud til Hovedvej A13 mod vest eller E45 mod øst.

Størstedelen af den øgede trafik i ansøgt drift stammer fra kørsel med husdyrgødning. Der etableres interne veje på ejendommen for at skille ren og uren transport.

Trafikken vil primært foregå mellem 07.00 – 16.00. Kørsel med husdyrgødning planlægges, så der køres mindst muligt, men i spidsbelastnings perioderne, kan der forekomme kørsel gennem Klejtrup morgen og aften på hverdage. Øvrig transport kan forekomme på alle tidspunkter, se tabel 8.

Tabel 8. Samlet oversigt over det årlige antal transporter samt transporttyper.

Aktivitet	Tidspunkt	Nudrift	Ansøgt drift	Øget transport i forbindelse med stald 3
Høns, indsætning Lastbil	Hverdage	0-1	1-2	3-6 lastbiler årligt
Afhentning af Høns, Lastbil til udsætning	På alle tider af døgnet	0-3	3-6	0-3 Lastbiler årligt
Afhentning af døde dyr, Lastbil	På alle tider af døgnet	30	30	0
Dybstrøelse og fast gødning eksport, lastbil	Hverdage	60	120	60 containere årligt med 35 ton
Æg og emballage transporter	Mest hverdage, i særlige tilfælde, alle dage også helligdage	121	121	Hver 3. dag lastbil
Foder, lastbil	Hverdage	30	50	20 transporter á 35 ton
Korn, Lastbil eller traktor	Alle dage i høst	50	50	Ingen ændring
Brændstof og diesel	Hverdage normalt	10	10	Både fyringsolie og dieselolie
Diverse, konsulent reparation, vedligehold og affald	På alle tider af døgnet	150	150	Forskellige typer
Samlet		455	539	84

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der er nem adgang til offentlig vej, hvilket betyder, at der ikke er andre beboelser i nærområdet, der vil opleve væsentlige gener som følge af transport til ejendommen.

I forhold til BAT skal alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne i øvrigt påvirkes mindst muligt. Viborg Kommune vurderer, at bedriften og med det stillede vilkår, lever op til BAT og at driften ikke giver anledning til fastsættelse af specielle retningslinjer for transport.

Det anbefales ligeledes, at landbruget orienterer sig hos særligt berørte naboer omkring mærkedage og lignende således, at især gødningstransporterne kan tilrettelægges herefter.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

21) *Transport til og fra ejendommen skal altid tilrettelægges således, at der tages størst muligt hensyn til omgivelserne med hensyn til minimering af lugt-, støj- og støvgener mv.*

4.5 STØJ FRA ANLÆGGET OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

De væsentligste støjkloder på bedriften er støj fra ventilation og foderanlæg, men grundet afstanden til nærmeste nabobeboelse vurderer vi, at støjgenerne ikke vil være væsentlige. Ventilationsanlægget bliver vedligeholdt og rengjort samt optimeret med jævne mellemrum.

Det er frekvensstyret og tilkoblet automatisk styreenhed, hvilket sikrer mod overventilering af stalden.

Eventuel støj fra bedriftens interne transportere samt støj fra de forskellige transportere til og fra anlægget, må forventes at blive mere hyppigt forekommende i takt med, at antallet af transportere øges i forbindelse med produktionsudvidelsen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at støjen fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener ved de omkringliggende nabobeboelser.

Såfremt der indkommer klager over støj fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter, vil Kommunen indhente dokumentation for, at støjkravene i Miljøstyrelsens vejledning "Ekstern støj fra virksomheder" overholdes.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

22) *Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt - målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A).*

	Kl.	Referencetidsrum	dB(A)
Mandag - fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55

Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	½ time	40
Maksimalværdi	22-07	-	55

23) Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj er velbegrundede, kan tilsynsmyndigheden bestemme, at virksomheden skal dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt, dog højst 1 gang årligt. Dokumentationen skal sendes til tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling og beregning efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, p.t. nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder.

4.6 STØV FRA ANLÆG OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Afstanden fra staldanlæg til naboer er så stor at de ikke vil blive generet af støv fra staldanlægget. Foderleverancer aflæsses i siloanlæg med påmonteret støvposer, dette sikre omgivelserne mod støv.

Ved udmugning og bortkørsel af husdyrgødning tages hensyn til naboer og andre som bor ved transportvejene. Markstakke overdækkes, mens en del af dybstrølsen tilføres gødningshus eller eksporteres, og dermed ikke giver anledning til gener. I forbindelse med transporter er der fokus på etablering af tilkørselsvej som ikke støver. Materialet til øverste belægning skal være fast og ikke støve i forbindelsen med sommervarme og hyppig transport.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Med hensyn til støvgener fra gården forventes det ikke at give væsentlige problemer. Dog henvises der til god landmandspraksis, således at al transport til og fra bedriften skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

24) Husdyrbruget må ikke uden for ejendommens areal give anledning til støvgener, som Viborg Kommune vurderer til at være væsentlige.

25) Opbevaring og håndtering af virksomhedens foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt husdyrbrugets drift i øvrigt må ikke give anledning til støvgener, der efter Viborg Kommunes vurdering medfører gener for omgivelserne.

4.7 LYS

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er ingen lysplader eller andet lys i hele staldens konstruktion. Udgangshullerne sidder lavt i bygningen. Der er således ingen fjernvirkning fra stalden. Der er opsat lys ved døre og porte. Der vælges belysning som tager hensyn til elforbruget og dyrevelfærd. Der opsættes lysstofrør (spare pærer) med lysdæmper. Der anvendes en type lysdæmper (højfrekvent) med et lavt effekttab. Der er ingen lux-styring (dagslysregulering), da der ikke er vinduer eller lysplader i produktionsdelen.

I forhold til BREF/BAT drives staldene med separat belysning, der bliver reguleret i forhold til hønsenes adfærd og alders-/udviklingstrin. I forrum er opsat lys, som giver medarbejdere optimale muligheder for at udføre deres arbejde

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der ikke er lys, som kan virke generende for naboer eller passerende trafik. Det vurderes således, at belysningen ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende eller landskabelige hensyn.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ikke vilkår:

4.8 MILJØLEDELSE

Uddrag af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen:

§ 42. IE-husdyrbrug skal have et miljøledelsessystem, der opfylder betingelserne i stk. 2.

Stk. 2. Den, der er ansvarlig for driften af husdyrbruget, skal gennemføre og overholde et miljøledelsessystem, herunder

- 1) formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,
- 2) fastsætte miljømål,
- 3) udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,
- 4) minimum 1 gang årligt evaluere miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og
- 5) minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

Stk. 3. IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at der gennemføres og overholdes et miljøledelsessystem i overensstemmelse med de krav, der er nævnt i stk. 2, nr. 1-5, f.eks. digitalt eller i form af dokumenter. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

Stk. 4. Kravet om et miljøledelsessystem skal opfyldes fra det tidspunkt, hvor IE-husdyrbruget får en godkendelse efter § 16 a, stk. 2, i Husdyrbrugloven.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

§ 42 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal efterleves.

4.9 MILJØKONSEKVENSRAPPORT

Miljøkonsekvensrapporten skal belyse de væsentligste miljøkonsekvenser ved husdyrbruget. Det betyder, at rapporten skal beskrive hvordan, husdyrbruget kan påvirke:

- 1) befolkning og menneskers sundhed.
- 2) biologiske mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet
- 5) samspillet mellem to eller flere af ovenstående faktorer
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovenstående

På baggrund af rapporten kan Viborg Kommune stille vilkår til projektet, så negative miljøkonsekvenser undgås.

Miljøkonsekvensrapporten er gennemgået. Den indeholder beskrivelser og vurderinger i henhold til ovenstående punkter. Der er derfor stillet vilkår til husdyrbruget i denne miljøgodkendelse.

Viborg Kommune vurderer herefter, at miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet efter husdyrloven. Beskrivelser og vurderinger er fyldestgørende, og med de stillede vilkår vil der ikke være væsentlige negative konsekvenser ved landbruget.

5 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Management:

Godt landmandskab er en vigtig del af BAT. Selv om det er svært direkte at kvantificere miljøfordele, er det tydeligt, at ansvarsbevidst driftsledelse bidrager til en forbedret miljøpræstation for en bedrift med intensiv produktion. I henhold til BREF-dokumentet er det BAT:

- at identificere og implementere uddannelses- og træningsprogrammer for driftspersonale,
- at føre journal over vand- og energiforbrug, mængde af husdyrfoder, opstået spild og spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne,
- at have en nødfremgangsmåde til at håndtere ikke planlagte emissioner og hændelser,
- at iværksætte et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftsklar stand, samt at faciliteterne holdes rene,
- at planlægge aktiviteter på anlægget korrekt, såsom levering af materialer og fjernelse af produkter og spild, samt
- at planlægge gødsning af markerne korrekt.

Husdyrbruget angiver at have BAT som følger:

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
- Udarbejde og ajourføre beredskabsplan, der beskriver forholdsregler i forbindelse med brand, spild af husdyrgødning, m.m.
- Gennemføre tilsyn og løbende service og vedligeholdelse af anlæggene efter behov
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi og indkøbt foder.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- I forbindelse med indretningen af produktionsanlægget er der fokus på, at indretningen tager hensyn til en rationel drift, af hensyn til ressourceforbruget i driften og af hensyn til de daglige arbejds gange.
- Sigtet med anlægget er, at der ud fra et proportionalitetssynspunkt er fokus på hvilke staldsystemer, der er bedst anvendelig i relation til miljø, arbejdsforbrug og dyrevelfærd for at fremtidssikre virksomheden.
- Der er udarbejdet en GMP-plan (God Management Plan) for produktionen af konsumæg. En GMP-plan er et frivilligt branchetiltag administreret af Det Danske Fjerkræråd. Der bl.a. består af registrering af antal dyr, udrugningstidspunkt og ægproduktion.

BAT management indføres i produktionen og der følges op på ændringer i forhold til aftagers HACCP program

Derudover er BAT beskrevet under de enkelte afsnit

BAT – staldindretning

Er beskrevet under afsnit 3.3

BAT – foder

Er beskrevet under afsnit 3.5

BAT - forbrug af vand og energi

Er beskrevet under afsnit 3.6.

BAT – Ammoniak og natur

Er beskrevet under afsnit 4.1.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at virksomheden overholder kravene til brug af BAT i tilstrækkeligt omfang indenfor management, staldindretning og gødningshåndtering m.v. ved de beskrevne tiltag samt ved overholdelse af miljøgodkendelsens vilkår. Der stilles derfor ingen yderligere vilkår til BAT.

6 ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIVET

6.1 ALTERNATIVE LØSNINGER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Andre løsninger er undersøgt. Den nye stald placeres ved stald 1 for at kunne kobles sammen med foder- og vandsystem og indgå i ejendommens produktion. Det er bedste placering, da ejendommen vil syne større fra vejen, hvis mere af stalden bliver synlig.

Der er andre staldsystemer til æglæggende høns. Stalde, hvor hønerne holdes i et plan, kan etableres med eller uden gødningskumme, og med fast gødning og dybstrøelse eller dybstrøelse på hele gulvarealet. Hensyn til dyrenes velfærd og produktions niveau gør, at etagesystemet er interessant.

Stald 1 er forsynet med etageanlæg og derfor er der gode erfaringer med det system. Med to ens systemer er det lettere og enklere at have de rigtige reservedele på lager.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at den miljøpåvirkning der kommer som følge af etableringen på Herredsvejen 178 ikke påvirker lokalområdet væsentligt i negativ retning.

7 HUSDYRBRUGETS OPHØR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ved ophør af driften gives besked til kommunen. Herefter vil stalde og fodersiloer blive tømt og rengjort. Desuden vil alle gødningslagre blive tømt.

Staldene vil blive sikret mod frost og lukket ned således at der ikke vil ske skade på inventar og servicebygninger.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at de nævnte tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter. Endvidere vurderes det, at disse tiltag vil sikre, at ejendommen ikke kommer til at fremstå som et øde og forladt element i landskabet.

Der gøres opmærksom på, at ved ophør af et IE- husdyrbrug skal § 45 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen efterleves, hvilket bl.a. indebærer, at kommunen skal underrettes senest 4 uger efter driftsophør, eller hvis kapaciteten nedsættes permanent til under de gældende stipladsgrænser for et IE-brug.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

26) Ved ophør af dyreholdet skal stalde, anlæg for opbevaring af foder, olietanke mv. tømmes og rengøres.

8 SAMLET KONKLUSION

Viborg Kommune vurderer:

- at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget og til at modvirke eventuelle skadelige virkninger på miljøet
- at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne
- at de kort- og langsigtede miljøpåvirkninger og den samlede miljøpåvirkning fra husdyrbrugets produktion bliver begrænset til et acceptabelt niveau, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og vilkårene i miljøgodkendelsen overholdes
- at udvidelsen af husdyrbrugets produktion overordnet betraget ikke medfører en øget svineproduktion og en øget miljøpåvirkning i kommunen, idet strukturudviklingen går mod færre men større bedrifter
- at produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af:
 - Nabobeboelser
 - Natura 2000-områder og natur i øvrigt
 - Landskabelige værdier og værdifulde kulturmiljøer

9 GODKENDELSENS GYLDIGHED, KLAGEVEJLEDNING OG UNDERRETNING

9.1 GODKENDELSENS GYLDIGHED

Virksomheden må i henhold til Husdyrloven ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt, herunder med hensyn til affaldsbringelsen, på en måde, der indebærer forøget forurening i forhold til det hermed tilladte, før udvidelsen eller ændringerne er godkendt af Viborg Kommune.

Hvis virksomheden ønskes ændret eller udvidet, skal Viborg Kommune i henhold til husdyrloven have meddelelse herom, inden ændringen eller udvidelsen foretages.

Med hensyn til retsbeskyttelse af godkendelsen henvises til Husdyrbrugloven § 40.

Tilsynsmyndigheden skal tage godkendelsen op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, jf. Husdyrbrugloven 39, hvis:

- der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger for virksomheden,
- det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker,
- der er fremkommet nye oplysninger om sikkerhedsmæssige forhold på virksomheder, der er omfattet af regler fastsat i medfør af Miljøbeskyttelseslovens § 7 om risikobetonede processer m.v.

Viborg Kommune skal som tilsynsmyndighed påse, at denne godkendelse og den øvrige miljølovgivning overholdes. Der skal i henhold til § 71 i Husdyrbrugloven altid være adgang for de personer, der af Viborg Kommune er bemyndiget til at føre tilsyn.

9.2 KLAGEVEJLEDNING OG SØGSMÅL

Miljøgodkendelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug § 84 - 87.

Indgivelse af klage

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det.

Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen. Offentliggørelsen finder sted den 27. juli 2019. En eventuel klage skal være tilgængelig for Viborg Kommune i Klageportalen senest den 24. august 2019.

Gebyr

Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Virksomheder og organisationer skal dog betale det dobbelte beløb på i alt 1.800 kr. for behandling af eller genoptagelse af en klage

Virkning af klage

En klage over afgørelser efter Husdyrbrugsloven har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte afgørelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 i Husdyrbrugsloven.

Domstolene

Søgsmål kan anlægges for domstolene i henhold til § 90 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug. Fristen er 6 måneder fra godkendelsen er meddelt.

9.3 UNDERRETNING OM GODKENDELSEN

Kopi af afgørelsen er sendt til:

- Embedslægeinstitutionen Nord, Langelandsvej 8, 8940 Randers SV. (senord@sst.dk)
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia. (mail@dkfisk.dk)
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup. (nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1. sal, 1611 København V. (ae@aeraadet.dk)
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K. (fbr@fbr.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. (dnviborg-sager@dn.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund (post@sportsfiskerforbundet.dk)
- Friluftsrådet Limfjord Syd, (ajj-7600ebspeed.dk)
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N (husdyr@ecocouncil.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, (natur@dof.dk, viborg@dof.dk)
- Naboer